

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ И ПРЕТПРИЕМНИШТВО
НА ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 2102-169/4 од 17.6.2021 година донесена на 248. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 17.6.2021 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област *управување со човечки ресурси и претприемништво* на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 9.6.2021 година и во предвидениот рок се пријави д-р Мимоза Серафимова, вонреден професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р **Мимоза Серафимова** е родена на 24 јануари 1962 година во Прилеп. Основно и средно образование завршува во Прилеп со континуиран солиден успех. Додипломските студии ги завршува на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломира со средна оценка 8,66 на Педагошкиот факултет, а постдипломските на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, каде што на темата *„Трансфер на знаењето од обуките на работното место“* дипломира со средна оценка 9,78 и се стекнува со звање магистер по образовен менаџмент. Во 2011 година на Економскиот факултет при Европскиот универзитетот - Скопје ја брани докторската дисертација на тема *„Модел на стратешко лидерство во образовните институции“* и се стекнува со научен степен **доктор на економски науки, MBA менаџмент.**

Од декември 2011 година е вработена како доцент (Одлука бр. 2602-341/4 на 28.12.2011 г.) по група предмети од менаџмент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, каде што покрај редовните студии, вклучена е и во постдипломските студии на насоката Бизнис логистика, а подоцна е избрана за вонреден професор (Одлука бр. 2102-205/3 од 18.5.2016 г.) на истиот факултет.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

Со Одлука бр. 2102-205/3 од 18.5.2016 година е избрана за вонреден професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип за наставно-научните области претприемништво и бизнис менаџмент.

Д-р Серафимова има работно искуство во меѓународни организации (Католички служби за помош и Програмата за развој на УСАИД), каде што била одговорна за обучување обучувачи на повеќе програми, проекти и активности. Од 2011-2016 година била вработена како доцент по група предмети од економски науки на Факултетот за туризам и бизнис логистика (ФТБЛ) при Универзитетот „Гоце Делчев“ (УГД) во Штип (Одлука р 2602-341/4 на 28.12.2011 г.). Од 2016 година до сега, д-р Серафимова е вонреден професор од областа на претприемништво и бизнис менаџмент на ФТБЛ при УГД во Штип (Одлука бр. 2102-205/3 од 18.5.2016 година). Како доцент, покрај на редовните студии, била вклучена и во постдипломските студии на насоките Меѓународен туризам и Бизнис логистика, а како вонреден професор била ангажирана и на трет циклус студии на насоката Туризам.

Од приложената документација се гледа дека д-р Мимоза Серафимова има солидни познавања од англискиот јазик.

Општи услови за избор во звање редовен професор

1. Просечен успех: додипломски студии 8,66 и на постдипломски студии 9,78.
2. Научен степен: доктор на економски науки. Докторската дисертација на тема „Модел на стратешко лидерство во образовните институции“ е одбранета на 24.6.2011 година на Економскиот факултет - Скопје при Европскиот универзитет – Скопје.
3. Претходен избор во звање: со Одлука бр. 2102-205/3 од 18.5.2016 година, д-р Мимоза Серафимова е избрана за вонреден професор на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип за наставно-научните области претприемништво и бизнис менаџмент.
4. Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација во последните пет години:

Бр	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	Serafimova, M.	<i>Factors and conditions of the labor market in Macedonia and the region - condition and analyses.</i> (2020)	International Journal of Information, Business and Management, (EBSCO)	18
2.	Serafimova, M.	<i>Development of the labor market in the Republic of Macedonia.</i> (2019)	International Journal of Information, Business and Management, (EBSCO)	18
3.	Serafimova, M. and Bardarova, S.	<i>Supply of the labor market with labor force - Condition in Macedonia.</i> (2019)	International Journal of Business and Management Invention, (EBSCO)	9
4.	Boskov, T. & Zezova, A. & Serafimova, M.	<i>Career Management and New Organization Perspectives.</i> (2018)	Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), SCOPUS IF: 0.115).	21
5.	Stojceska Gjorgioska, M. & Serafimova, M. & Gjorgioska, E.	Comparative strategies accession for entrepreneurial education in the Republic of Macedonia (2017)	Knowledge – International Journal (EBSCO)	12
6.	Petrevska, B. Cingoski, V. & Serafimova, M.	<i>Sustainable tourism and hotel management in Macedonia through the use of renewable energy sources.</i> (2016)	UTMS Journal of Economics, (EBSCO)	11

5. Потврда за познавање јазик: Д-р Мимоза Серафимова има доставено Уверение за познавање англиски јазик.
6. Објавен рецензиран универзитетски учебник од научната област за која се избира:
 1. **Serafimova, M.** (2019) *Основи на менаџмент*. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип. Р Македонија. ISBN 978-608-244-694-3.

7. Способност за изведување на високообразовна дејност: Д-р Мимоза Серафимова е вработена на ФТБЛ при УГД од 2011 година, почнувајќи од доцент до вонреден професор. Била член на универзитетски и факултетски комисији.

Нејзиниот научен интерес е од областа на менаџмент аспектите на развојот на човечките ресурси и претприемништвото, надополнет со промовирање на нови иновативни начини на негово унапредување.

Посебни услови за избор во звање редовен професор

1. Под менторство изработени дипломски/магистерски/докторски тези: Во изборниот период д-р Серафимова била ментор на бројни дипломски трудови, а тековно е ментор на два магистранти и еден докторанд.
2. Учествувала во научноистражувачки проекти: Во изборниот период д-р Серафимова била активен учесник во два на научноистражувачки проекти финансирани од Фондот за научно-истражувачка работа на УГД.
3. Придонес во оспособување помлади наставници и соработници: Д-р Серафимова до сега соработувала со повеќе помлади наставници и соработници од ФТБЛ и била вклучена како рецензент за избор или издавачка дејност.
4. Има остварено минимум вкупно 100 поени (НО=40, НИ=45, САОР=15): Во изборниот период д-р Серафимова има остварено за НО=40 поени, НИ=179 поени и САОР=74.5 поени, или вкупно= 293.5 поени.

Наставно-образовна дејност

Во периодот 2011-2016 година, кандидатката д-р Серафимова е вработена како доцент по група предмети од Организациски науки и управување (менаџмент) на ФТБЛ при УГД-Штип (Одлука бр. 2602-341/4 на 28.12.2011), а од 2016 година до сега е вонреден професор за наставно-научната област претприемништво и бизнис менаџмент (Одлука бр. 2102-205/3 од 18.05.2016).

Од моментот кога е вработена на УГД-Штип, кандидатката учествувала во наставата на прв, втор и трет циклус студии на ФТБЛ при УГД-Штип. Така, за време на изборниот период д-р Серафимова ги покрива следните предмети на прв циклус студии на студиските програми Бизнис логистика, Бизнис администрација, Туризам и Хотелско-ресторанска насока, во наставните центри во Гевгелија, Штип и Скопје: *Менаџмент на човечки ресурси, Претприемништво, Основи на менаџмент, Стратегиски менаџмент, Организациско однесување*. На втор циклус студии ги покрива следните предмети на студиските програми Бизнис логистика: *Планирање на логистички центри, Оперативен менаџмент за конкурентност и Стратегиски менаџмент во бизнис логистиката*. На трет циклус студии на студиската програма Туризам го покрива предметот *Современ менаџмент* и на Машински факултет при УГД предметот *Методологија на научноистражувачка работа*.

Во изборниот период, кандидатката д-р Серафимова за потребите на наставата на ФТБЛ при УГД - Штип има издадено повеќе учебници, скрипти, практикуми и други рецензирани наслови кои се користат како учебни помагала.

Под менторство на д-р Серафимова изработени се многу дипломски трудови, ментор е на два магистерски труда, а тековно е ментор на докторанд, со што покажува придонес во оспособувањето на млади истражувачки кадри. Нејзиниот научен интерес е од областа на економските аспекти на развојот на менаџментот, надополнет со промовирање на нови иновативни начини за унапредување на човечките ресурси и претприемништвото.

Научно-истражувачка дејност

Во изборниот период, кандидатката д-р Серафимова како автор и коавтор има објавено голем број научни трудови објавени во меѓународни научни списанија, трудови објавени во зборници на трудови на научни собири, учесник е во два научноистражувачки проекти од национален.

Во време на изборниот период, кандидатката д-р Мимоза Серафимова ги има публикувано следните монографии, научни книги, учебници и поглавја од книга во земјата и странство, кои имаат научноистражувачка, но и стручно-апликативна примена:

1. **Serafimova, M.** (2021) *Factors of impact on the labor market and business in Macedonia*. Scholars Press, Republic of Moldavia.

Во ракописот се презентирани резултати од научноистражувачки и аналитички пристап на состојбата на пазарот на труд и условите за развој на бизнисите во Македонија и некои земји во регионот. Дадени се предлози за подобрување на некои аспекти на нивен развој преку примена на различни активности и искуства кои произлегуваат од докажани практики на земјите со напредна економија.

2. **Serafimova, M.** (2020) *Започнување бизнис во Република Македонија - предизвици и состојби*. 2-ri Avgust, Shtip.

Ракописот е рецензирана монографија наменета за студентите кои ги изучуваат предметите Основи на менаџмент и Претприемништво на ФТБЛ при УГД – Штип и млади претприемачи. Основна цел е да служи како алатка со збирни показатели при совладување на најважните економски теми при започнување бизнис во Р Македонија. Содржината е разработена во седум глави, кои се логички поврзани и формираат целина.

3. **Serafimova, M.** and **Stojceska Gjorgioska, M.** (2019) *Влијанието на едукацијата за претприемачи врз бизнисот и претприемништвото во Македонија*. In: 2ri Avgust - Stip. ISBN 978-608-4879-24-

Во оваа монографија се презентирани основните мотиви и потребите кои ги поттикнуваат креаторите на едукација за претприемништво и нејзиното значење како во на бизнисот, така и во целокупното претприемништето како посебен економски потенцијал кој се уште не се гледа како таков во Р Македонија. Понудени се податоци и споредбена анализи со земји од регионот и пошироко.

4. **Серафимова, М.** (2019) *Основи на менаџмент*. Универзитет „Гоце Делчев“, Штип. Р Македонија. ISBN 978-608-244-694-3.

Ракописот е рецензиран е-учебник првенствено наменет за студентите кои го изучуваат предметот Основи на менаџмент на ФТБЛ при УГД - Штип. Се состои од десет глави во кои се разработени прашања од областа на менаџментот и неговите теоретски и практични пристапи.

5. **Stojceska Gjorgioska, M.** and **Serafimova, M.** and **Gjorgioska, E.** (2018) *Entrepreneurship as a Business Competence - Strategies and Education*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Latvia, European Union. ISBN 978-613-9-90750-2.

Ракописот претставува сублимиран материјал за прашања поврзани со претприемништвото и потребата од бизнис компетенциите и нивната апликативна примена. Целта е да им помогне на идните претприемачи да ја сфатат потребата од перманентна едукација и информираност при започнување и менаџирање на компании.

6. **Serafimova, M.** and **Stojceska Gjorgioska, M.** (2018) *Business and Entrepreneurship: The Case in Macedonia*. Business and Entrepreneurship: The Case in Macedonia . Lambert Academic Publishing. ISBN 978-613-9-83058-9.

Ракописот е збирен приказ на материјал за поврзаноста на бизнисот и претприемништвото како неразделна целина. Разработува повеќе успешни и неуспешни приказни, притоа анализирајќи ја состојбата во Р Македонија, нудејќи аналитички податоци за состојбата и предлог мерки.

7. **Dimitrov, N.** and **Mitreva, E.** and **Serafimova, M.** (2017) *Методологија на научно - истражувачка работа (наука и практика)*. Samostojno izdanie, Stip. ISBN 978-608-65616-5-9

Во овој ракопис е разработена теоријата за предметот Методологија на научно истражување, поддржана со примери и објаснувања. Предвиден е да им служи на кандидатите кои го подготвуваат испитот Методологија на научно истражување на втор циклус студии.

Трудови објавени во меѓународни научни списанија:

8. **Serafimova, M.** (2020) *Factors and conditions of the labor market in Macedonia and the region - condition and analyses*. International Journal of Information, Business and Management , Vol.12 (No 4). pp. 88-99. ISSN 2076-9202. (EBSCO)

Во трудот е даден осврт на различни модели и методи за евалуација на пазарот на труд во Македонија и регионот, со посебен осврт на состојбите и нивните анализи.

9. Bardarova, S, and **Serafimova, M.** (2020) *The role of the principle of economics in business operation of the enterprises.* Knowledge International Journal vol.38.1. pp. 245-251. ISSN 1857-923X. (EBSCO)

Трудот го илустрира амбиентот за развој на економските принципи и нивната улога во деловното работење на компаниите во Македонија. Се заклучува дека постојните деловни принципи имаат потенцијали и појдовна основа за современ развој и дека истите треба да бидат дефинирани како стратески приоритети во стратескиот развој на компаниите.

10. **Serafimova, M.** and Bardarova, S. (2019) *Supply of the labor market with labor force - Condition in Macedonia.* International Journal of Business and Management Invention (IJBMI), 7 (8). ISSN 2319-8028/2319-801X (print) (EBSCO)

Во овој труд се истражени факторите кои влијаат врз потенцијалот на пазарот на труд во Македонија. Заклучено е дека басените за квалификувана работна сила се доста сиромашни и наведени се причините за тоа низ податоци и споредбена анализа, нудејќи низа препораки за подобрување.

11. **Serafimova, M.** (2019) *Development of the labor market in the Republic of Macedonia.* International Journal of Information, Business and Management. ISSN 2076-9202. (EBSCO)

Трудот го елаборира прашањето за креирање интензивен развој на пазарот на труд во Македонија, посочувајќи ги многубројните проблеми кои постојат во тој процес. Се заклучува дека особено е важно да се создаде позитивен национален имиџ на компаниите и нивните потреби за надолнување на своите потреби со компетентни вработени како предуслов за успешно функционирање и развој.

12. **Serafimova, M.** (2019) *Entrepreneurship and Entrepreneurial Values Evaluation of Macedonia.* The Romanian Economy. A Century of Transformation (1918-2018), 2. pp. 933-942. ISSN SBN 978-3-631-67332-4

Во овој труд аспектот е на претприемачките вредности и нивната валоризација на национално ниво (Македонија). Заклучено е дека во Македонија нема ставено акцент на вистинската вредност на овие аспекти. Последователно, трудот препорачува креирање специфични претприемачки пристапи и креирање соодветни развојни планови и програми.

13. Bardarova, S. and **Serafimova, M.** and Atanasoski, D. (2019) *The role of measures for support of SMEs on employment in the Republic of Macedonia.* Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 30 (1). pp. 73-80. ISSN 2545-4439. (EBSCO)

Трудот ги истражува основните мерки за развој на малиот и средниот бизнис од аспект на вработување, промет на вработени и отпуштање вработени. Исто така, трудот го разгледува и влијанието на МСП на процесот на вработување. Трудот обилува со заклучоци и препораки за унапредување на постојниот начин на обезбедување работна сила, но и за подобра валоризација на идентификуваните проблеми.

14. Dimitrov, N. and **Serafimova, M.** and Josheski, D. (2019) *The impact of the border regions and procedures in the business in Macedonia.* Socio Brains, International scientific refereed online journal with impact factor (54). pp. 232-238. ISSN 2367-5721

Како мала отворена економија, Македонија се соочува со многу предизвици поврзани со нејзината конкурентност, посебно откако е позната како земја со поволна бизнис клима и земја која граничи со земји со економии во развој. Трудот го оценува пристапот до процесите за ефикасен увоз и извоз на стоки како една од најголемите причини за иден развој на Македонија.

15. Bardarova, S. and **Serafimova, M.** and Cackov, O. (2018) *The role of active employment policies and the economic effects on the unemployment of young people in Macedonia.* Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 28 (5). pp. 1467-1476. ISSN 2545-4439. (EBSCO)

Во овој труд предмет на истражување се младите и нивната вработеност, односно невработеност во Македонија. Податоците кои се собрани и презентирани овозможува заклучок дека постојниот пристап и покрај тоа што постои целосна свесност за проблемите

со кои се соочуваме во нашето променливо опкружување, не се преземаат енергични чекори за подобрување на состојбата.

16. **Serafimova, M.** and Petrevska, B. (2018) *Female entrepreneurship in tourism: a strategic management perspective in Macedonia*. Journal of Applied Economics and Business, 6 (1). pp. 21-32. ISSN 1857- 8721

Трудот ја елаборира тековната состојба со женското претприемништво во Македонија. Поаѓајќи од релевантни извори на податоци, нуди стратегии за ефикасно стратегиско управување со идни можности и перспективи за подобрување на овој значаен стопански сегмент на бизнис работење во Македонија.

17. Boskov, T. and Zezova, A. and **Serafimova, M.** (2018) *Career Management and New Organization Perspectives*. Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 19 (165). pp. 110-113. ISSN 1582-2559, (SCOPUS IF: 0.115).

Во трудот се презентирани резултати од проценка на примена на концептот за кариерен развој кој нуди нови организациски перспективи во развојот на бизнис работењето на компаниите. Констатирано е дека генерално постои поврзаност меѓу професионалното унапредување на работењето на менаџерите, со фокусот на развој на компанијата како целина.

18. Jakovlev, Z. and Dimitrov, N. and Koteski, C. and **Serafimova, M.** (2017) *Sport tourism as the most important alternative form of tourism - strategies and challenge*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje. ISSN 1857-7741, (EBSCO)

Во трудот е направена проценка на постоечките туристички вредности на спортот, но се идентификуваат потенцијали за негов иден туристички развој. Презентирана е секторска визија за промена, но и нужност од промена во спортот како туристички производ и визија за развој. Генерален заклучок е дека со стратегиски пристап кон овој туристички аспект може да се надминат ограничувачки фактори за негов туристички развој кои постојат во моментот.

19. Petroska Angelovska, N. and Takovska, M. and **Serafimova, M.** (2017) *Possibilities for improvement of profitability of enterprises in tourism industry in the Republic of Macedonia*. Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje, 19 (3/2017). pp. 51-60. ISSN 1857-7741, (EBSCO).

Можностите за подобрување на профитабилноста на претпријатијата во туристичката индустрија во Република Македонија се анализирани од аспект на туристичкиот развој. Посебен акцент е ставен на делот за промени во визијата за нивен понатамошен развој и нужно воведување системски промени за подобрување и подигање на конкурентноста на туристичкиот сектор.

20. Stojceska Gjorgioska, M. and **Serafimova, M.** and Gjorgioska, E. (2017) *Comparative strategies accession for entrepreneurial education in the Republic of Macedonia*. Knowledge – International Journal, 19.1 (1). pp. 43-50. ISSN 2545-4439, (EBSCO)

Во овој труд е анализиран постоечкиот недостаток на развојни едукативни стратегии во Македонија. Со примена на вакви пристапи понуден е сеопфатен пристап кон ефективно претприемничко образование. Заклучено е дека постојното претприемничка едукација бележи скромни резултати во својата примена поради големиот број детектирани проблеми и предизвици.

21. Petrevska, B. and Cingoski, V. and **Serafimova, M.** (2016) *Sustainable tourism and hotel management in Macedonia through the use of renewable energy sources*. UTMS Journal of Economics, 7 (1). pp. 123-132. ISSN 1857-6974. (EBSCO)

Во трудот е заклучено дека хотелите во Македонија дури од неодамна посветуваат внимание на концептот и политиката за енергетска ефикасност. Како основни причини се наведуваат ниското ниво на свесност на менаџментот и ограниченоста со финансии. Се препорачува да се примени проактивен пристап со цел да се овозможи туристички развој.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај објавени трудови кои го потврдуваат афинитетот и стручноста за научноистражувачка дејност, д-р Серафимова објавува и трудови во зборници на трудови на научни собири во земјава и во странство:

22. Bardarova, S. and **Serafimova, M.** (2020) *The impact of price management on business operation of the enterprise: theoretical aspect*. In: Third International Scientific Conference "Challenges of tourism and business logistics in the 21 st century" ISCTBL, 13 Nov 2020, Stip, Republic of North Macedonia.

Трудот дава генерален теоретски приказ на влијанието на начинот на управувањето со цените врз работењето на претпријатието. Истражувањата покажуваат дека компаниите недоволно го познаваат менаџирањето со цените и нуди ефикасни стратегии за нивно менаџирање.

23. Stojceska Gjorgioska, M. and **Serafimova, M.** (2019) *Entrepreneurial education - efficient employment approach - the case in Macedonia*. In: Menadžmentot i sovremenite praktiki, May 2019, BAS Institute of management, Bitola..

Овој труд ги истражува факторите за развој на претприемничкото образование и неговото влијание во пристапот за вработување талентирани вработени. Преку анализа на современи пристапи и практики, заклучено е дека селак во Македонија недостасуваат предуслови за спроведување претприемнички стратегии за вработување кај компаниите.

24. Stojceska, Gjorgioska, M. and **Serafimova, M.** and Gjorgioska, E. (2019) *Entrepreneurial education as strategy for economic development*. In: Fifth international Science conference "Contemporary management challenges and the organizational sciences" subject focus "Innovation and organizational development", 17-18 May 2019, Bitola, Macedonia .

Дадена е квалитативна анализа за да се опише потребата од претприемничко образование како стратегија за економски развој во Македонија. Заклучено е дека постојат сериозни индикации за проширување на постојната едукативна понуда со нови, кај нас с уште невалоризирани вредности, но евидентна е потребата од преземање низа мерки за надминување на проблемите со кои се среќава стопанството во Македонија.

25. **Serafimova, M.** and Dambov, R. (2019) *Tourism development strategies new aspects tailored upon the Schumann resonance*. In: The Fourth International Scientific Conference: Tourism in function of development of the Republic of Serbia - Tourism as a Generator of Employment, 30 May -1 June 2019, Vrnjacka Banja, Republic of Serbia.

Во трудот се презентирани нови аспекти за развој на иновативен туристички производ. Посочен е примерот за постоење на Шуманова резонанца како екстремно ниска природна фреквенција која позитивно може да делува врз здравјето на посетителите. Дадени се низа препораки за користење на оваа фреквенција во туристички цели.

26. **Serafimova, M.** and Bardarova, S. and Atanasoski, D. (2019) *Comparative analysis of employment and self-employment in North Macedonia and the Western Balkans*. In: The 2nd International Scientific Conference-Challenges of Tourism and Business Logistics in the 21st Century, 13 Sept 2019, Stip, Macedonia.

Овој труд нуди компаративна анализа на вработувањето и самовработувањето во Северна Македонија и Западен Балкан, со цел да се идентификуваат заедничките ризици и потенцијали за развој на вработувањето и самовработувањето како аспекти на економско живеење. Дадена е споредбена анализа.

27. **Serafimova, M.** and Bardarova, S. (2018) *Contemporary entrepreneurial approaches for the needs of the labor market - a review of experiential knowledge in Macedonia and several European countries*. ICON BEST 2018 "Global Education, Skills and Competencies: How to Deliver High Quality Business Education in Accordance with the Market Needs" 15-16 October 2018. ISSN ISBN 978-608-4593-38-6!

Во трудот е направена анализа на современи претприемачки пристапи за потребите на пазарот на трудот - во Македонија и неколку европски земји. Даден е преглед на искуствено знаење и неговото значење во процесот, како и примери какви се практиките во развиените економии во некои европски земји.

28. Bardarova, S. and **Serafimova, M.** (2018) *Labour market and Labour relations ;the case od Macedonia*. ICON BEST 2018 "Global Education, Skills and Competencies: How to Deliver High Quality Business Education in Accordance with the Market Needs". ISSN ISBN 978-608-4593-38-6!

Трудот предлага креирање специфични стратегии за унапредување на работењето и работните односи во компаниите во Македонија во контекст на примена и дизајнирање на практики за заштита на правата на вработените и оние кои се вработуваат. Дадени се препораки како да се надмине јазот помеѓу секојдневното работење и развивање свест за користа од примена на подобрена законска легислатива, а со тоа подобрување на менаџирањето со човечките ресурси во компаниите.

29. Dimitrov, N., **Petrevska, B.** & Serafimova, M. (2018). Ecotourism certification programs: Managing finances, *Proceedings from the 26th International Conference Ecological Truth & Environmental Research*, Bor, Serbia, 12-15 June, 2018, 436-441.

Во трудот е даден осврт на прашањето за финансирање на процесот на сертифицирање еко туристички програми. Поконкретно, дефинирани се генералните и специфичните цели кои се најчесто присутни во програмите за сертифицирање. Се заклучува дека малите еко-туристички деловни субјекти имаат недостаток од финансии, заедно со соодветни информации за финансирање, технички капацитет и способност за аплицирање за финансирање.

30. Dimitrov, N. and **Serafimova, M.** and Josheski, D. (2018) *Women in the workforce – a case study of R. Macedonia*. In: 26th International Conference Ecological Truth and Environmental Research 2018, 12-15 June 2018, Bor, Serbia.

Во трудот е прикажана споредба на реалната состојба на жените како работна сила во Македонија. Согласно со научната класификација на овој проблем со кој се соочуваат жениет во многу земји, дадени се многу препораки за унапредување на нивната положба во компаниите во Македонија.

31. Petrevska, B. and **Serafimova, M.** and Cingoski, V. (2018) *Managing sustainable tourism and hotel industry in Macedonia: energy resources strategic approach*. In: 26th International Conference Ecological Truth & Environmental Research, 12-15 June 2018, Bor, Serbia.

Во трудот е анализиран односот помеѓу одржливиот развој на туризмот и користењето обновливи извори на енергија, преку електронско анкетирање на менаџерите од хотелите во Македонија. Резултатите покажуваат потреба од редефинирање на концептот на работа на хотелите во насока на нивна трансформација во еко-хотели.

32. **Serafimova, M.** and Stojceska Gjorgioska, M. (2017) *Analysis of the regulation of the labor market in the Republic of Macedonia*. In: First international scientific conference “Challenges of tourism and business logistics in th 21st century, ISCTBL, 2017, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.

Трудот ги детектира постојните, но и потенцијалните промени на законската регулатива во работењето од постојните басени на пазарот на труд во Македонија, кој се темелат на функционалност која не нуди потполни информации за потребите на компаниите кои вработуваат. Нуди споредбена анализа со повеќе земји од регионот.

33. **Serafimova, M.** (2017) *Impact of the business environment on the conditions for starting business in Republic of Macedonia*. In: First international scientific conference “Challenges of tourism and business logistics in th 21st century, ISCTBL, 2017, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.

Истражени се аспектите на променливото бизнис опкружување во Македонија и неговото влијание врз претприемачите и процесот на започнување бизнис. Дадени се предлози за креирање нов пристап со цел олеснување на условите за започнување нов бизнис во Македонија.

Серафимова во изминатите 5 години има активно учество на стручни собири со реферати (постери/усно) во земјава и во странство:

34. Учество со реферат (усно) на Првата меѓународна научна конференција на Факултетот за туризам и бизнис логистика, 2017, Универзитет „Гоце Делчев“, Гевгелија, Р Македонија.
35. Учество со реферат (усно) „Знаењето, капитал на иднината“, Institut of knowledge management, 2017, Agia Triada, Greece.
36. Учество со реферат (усно) на Шестата меѓународна научна конференција „Глобално образование, вештини и компетенции“, Универзитет за туризам и менаџмент, 2018, Скопје, Р Македонија.

37. Учество со реферат (усно) на Петтата меѓународна научна конференција „Современите менаџерски предизвици и организациските науки“, БАС Институт за менаџмент, 2018, Битола, Р Македонија.
38. Учество со реферат (усно) на 26. Меѓународна конференција, 2018, Бор, Србија.
39. Учество со реферат (усно) на Научната конференција со меѓународно учество „Географија, регионален развој и туризам“, Шумен, Р. Бугарија.
40. Учество со реферат (усно) на Втората меѓународна научна конференција на Факултетот за туризам и бизнис логистика, 2019, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Р Македонија.
41. Учество со реферат (усно) на Шестиот симпозиум „Менаџментот и современите практики“, БАС Институт за менаџмент, 2018, Скопје, Р Македонија.
42. Учество со реферат (усно) на Меѓународната научна конференција, Institut of knowledge management, 2018, Банско, Р Бугарија.
43. Учество со реферат (усно) на Меѓународната научна конференција, Institut of knowledge management, 2019, Врњачка Бања, Србија.

Во својата научноистражувачка активност, д-р Серафимова е учесник во следните научни проекти:

44. Проект „Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија“ проект на ФТБЛ финансиран од ФНИП на УГД, Одлука бр. 0201-165/6 од 29.1.2015 г. (Универзитетски сенат) и Одлука бр. 0801-139/31 од 27.01.2015 (ФНИП) и Одлука бр. 0206-151/43 од 22.2.2017 (ФНИП) (2015-2018).
45. Проект во проектот „Можности и перспективи за развој на туризмот во сливот на Црна Река“ (проект на ФТБЛ финансиран од Фондот за научноистражувачка работа на УГД, Одлука бр. 0307-98/77 од 1.11.2017 (Универзитетски сенат) и Одлука бр. 2102-675/6 од 1.12.2016 (ФНИП) (2017-2019)).

Во изборниот период, кандидатката д-р Серафимова е член на повеќе факултетски органи и комисии, и тоа:

46. Член на Наставно-научниот совет при ФТБЛ, УГД – Штип;
47. Член на Редакциско тело на годишен зборник на Факултетот за туризам и бизнис логистика (Одлука бр. 2102-574/11 од 1.12.2016);
48. Член на организациски тим за организирање Научно-стручна конференција на тема „Состојби и предизвици во туризмот, економијата и бизнис логистиката во Република Македонија“ (Одлука бр. 2102-59/57 од 3.2.2016);
49. Член на Комисија за оценување на магистерски труд на кандидат Дарко Огненоски (Одлука бр. 2102-293/4 од 15.6.2016);
50. Член на Комисија за проверка на постојните учебници од македонски автори кои се користат на Факултетот за туризам и бизнис логистика во учебна (Одлука бр. 2102-93/8 од 22.2.2016);
51. Член на Редакциско тело на годишен зборник на Факултетот за туризам и бизнис логистика (Одлука бр 2102-574/11 од 1.12.2016);
52. Член на Комисија за оценување на магистерски труд на кандидат Моника Трпевска (Одлука бр 2102-254/5 од 10.5.2017);
53. Член на Комисија за запишување нови студенти на прва година прв циклус универзитетски студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика во учебна 2018/19 (Одлука бр 2102-246/8 од 30.5.2018);
54. Член на Комисија за спроведување на постапка за избор на декан на Факултетот за туризам и бизнис логистика (Одлука бр 2102-357/8 од 20.11.2019);
55. Член на Комисија за тајно гласање за замена на член на Универзитетски сенат на Универзитетот „Гоце Делчев“ (Одлука бр 2102-39/6 од 29.1.2020).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Рецензентската комисија ја разгледа комплетната документација која и беше доставена и констатира дека единствен пријавен кандидат е д-р Мимоза Серафимова, вонреден професор.

По прегледот на приложената документација, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Мимоза Серафимова во целост ги исполнува условите предвидени со законските прописи за избор во звање редовен професор. Кандидатката д-р Серафимова има континуирано научно напредување и извонредни научноистражувачки резултати во доменот на економскиот и организацискиот развој на менаџментот и претприемништвото. Таа активно публикува научни трудови со оригинални резултати во референтни меѓународни списанија. Воедно, кандидатката успешно одржува настава на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип на прв, втор и трет циклус студии и е учесник во научноистражувачки проекти од областите на интерес. Оттука, Рецензентската комисија е едногласна во оценката дека со целокупната своја досегашна работа д-р Мимоза Серафимова има значителен придонес во наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациско-развојната дејност и ги има освоено потребните бодови, согласно со критериумите за бодување.

Согласно со претходно изнесеното, а во согласност со Законот за високото образование, Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Рецензентската комисијата со особено задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката д-р Мимоза Серафимова да ја избере во звањето редовен професор за наставно-научните области управување со човечки ресурси и претприемништво на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Драган Груевски,

Факултет за информатички и комуникациски технологии - Битола,
Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, претседател, с.р.

Проф. д-р Моника Марковска,

Факултет за информатички и комуникациски технологии - Битола,
Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Јаневски,

Економски институт - Скопје,

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, член, с.р.

Табела за вреднување на активностите на д-р Мимоза Серафимова (2016-2021)

Р.бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
5.	Избрана во звање вонреден професор	40				
	ВКУПНО	40				
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Монографија или научна книга во странство (реф. 1,5,6)			3	15	45
2.	Монографија или научна книга во земјата (реф. 2,3,7)	3	10			30
3.	Научен труд објавен во списание со ИФ Трет автор (реф.17)	1x5				5
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание Прв автор (реф.8,10,11,12,16) Втор автор (реф.9,13,14,15,20) Трет автор (реф.17,18,19,21)	5x9		45		
		5x6		30		
		4x3		12		
10.	Одбранета докторска теза	1	8			8
12.	Одбранета магистерска теза	1	4			4
	ВКУПНО					179
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Книга/учебник (реф. 4)	1	10			10
6.	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир во земјата (реф.22,23,24,26,27,28,32,33) во странство (реф.25,29,30,31,)	8	2	4	3	16 12
8.	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно) во земјата (реф.34,36,37,38,39,40,41,) во странство (реф.35,42,43,)	7	0.5	3	1	6.5
13.	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) во земјата (реф. 44,45)	2	5			10
28.	Член на факултетски орган, комисија (реф.46,47, 48,49,50,51,52,53,54,55,)	10	2			20
	ВКУПНО					74.5
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					293.5